

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxiu de la informació prèvia núm. IP 200/2020, referent al Consorci Sanitari de Terrassa.

Antecedents

1. En data 12/07/2020, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava una denúncia contra el Consorci Sanitari de Terrassa (en endavant, CST), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En concret, la persona denunciant exposava que “feia uns dies” havia enviat al seu metge de capçalera -que presta serveis al Consorci Sanitari de Terrassa-, un missatge a través de la plataforma “La meva Salut” -en endavant, LMS- (espai digital personal a través del qual el Departament de Salut permet a la ciutadania disposar d'informació personal sobre la seva salut, i també realitzar en línia tràmits i consultes de forma segura i confidencial) i que poc després va rebre la trucada d'una persona administrativa del CST, que no es va identificar, “preguntant que què li passava”. La persona denunciant es queixava de la possibilitat de que, en el si de la tramitació de la seva consulta a través de LMS, personal “no sanitari” hagués pogut accedir a les seves dades de salut incloses en la dita plataforma.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 200/2020), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.

3. En aquesta fase d'informació, en data 28/09/2020 es va requerir l'entitat denunciada perquè, entre d'altres, donés compliment al següent:

- Informés sobre la identitat i el perfil professional de la persona que va trucar a la persona aquí denunciant en relació amb el missatge que aquesta hauria enviat al seu metge de capçalera a través de la plataforma LMS.
- Exposés el mitjà a través del qual aquest/a professional hauria accedit al missatge controvertit.
- Informés sobre les raons que haurien justificat l'accés per part d'aquest/a professional al citat missatge.

4. En data 09/10/2020, el CST va respondre el requeriment esmentat a través d'un escrit en què exposava el següent:

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- Que “el contacte entre la denunciante i CST es va fer mitjançant el personal ubicat en un dels Centres d’Atenció Primària gestionats pel CST. Aquest centre, compta amb el programa d’història clínica informatitzada “e-CAP” (...) una eina de gestió clínica que ofereix una visió integral del pacient i del seu estat de salut”.
- Que “totes les consultes (E-consultes) provinents de la plataforma “La meva Salut” són tramitades pel Centre d’Atenció Primària corresponent mitjançant el programa e-CAP que les centralitza en una única agenda genèrica amb accés administratiu (4CW) únic. S’adjunta document 1 on consta la descripció del funcionament de l’e-consulta exprés”.
- Que “el programa e-CAP té una vessant administrativa i una vessant clínica. Cadascuna d’aquestes versions és utilitzada per professionals diferents, a raó de la categoria i perfil professional de cada treballador/a, és a dir, personal administratiu que accedirà a la vessant eCAP administrativa i personal sanitari que accedirà a la vessant eCAP assistencial. L’eCAP administratiu ja estableix unes restriccions i permisos (...) de manera que un professional de l’àmbit administratiu no pot accedir a les dades clíniques que conté l’eCAP assistencial (...) S’adjunta com a document 2 copia de la pantalla on consta l’existència de les dues vessants de l’eCAP.”.
- Que donant resposta a les concretes qüestions plantejades per l’Autoritat, s’informa que:
 - *a) Respecte el perfil professional de la persona que va trucar a la denunciante: consten dues consultes. La primera de data 11/05/2020 que correspon a una e-consulta feta mitjançant “La meva Salut”. La consulta és gestionada per la senyora (...) amb categoria d’administrativa sanitària, que va accedir a e-CAP administratiu i va assignar l’atenció a la Dra. (...) (metgessa de família). La segona consulta és del dia 25/05/2020. En aquesta ocasió va accedir a l’agenda administrativa el Dr. (...) (direcció del centre i metge de família) i va assignar l’atenció a la infermera Sra.(...). Val a dir que el nostre sistema de telefonia no ens permet confirmar qui va efectuar la trucada; però la pràctica habitual és que la trucada la realitzi la persona a qui se li ha assignat l’atenció. En el cas de la consulta del dia 11 seria la Dra. (...) (metgessa de família) i en el cas del dia 25 la Sra. (...) (infermera).
 - b) Respecte el mitjà a través del qual el professional va poder accedir al missatge controvertit. Ens remetem a l’exposat anteriorment per tal de comunicar que el personal administratiu no va accedir a les dades clíniques de l’eCAP assistencial. Aquest personal el que fa és accedir a les dades administratives, mitjançant la vessant administrativa de l’e-CAP, respecte la e-consulta realitzada. Val a dir que en l’e-CAP administratiu, consta el motiu de la consulta a mode de “títol”. Si aquesta informació no és suficient (perquè el pacient no ha especificat correctament o ho ha fet de manera extremadament succinta), fet que no permet derivar la consulta al personal adequat, llavors sí que es realitza la trucada per part del personal administratiu, als únics efectes d’orientar bé la demanda dels pacients i realitzar la derivació al personal d’infermeria o al metge corresponent, si és el cas. Aquesta trucada pretén recavar la informació mínima sobre la consulta del pacient, sense que aquest fet signifiqui que el personal administratiu hagi tingut accés a les dades clíniques.
 - c) Respecte les raons que haurien justificat l’accés. Ens remetem a la resposta de l’apartat anterior en el sentit que no ha hagut accés del personal administratiu a les dades clíniques.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

El que ha hagut és accés del personal administratiu a les dades administratives respecte la e-consulta que realitzen els pacients”.

Junt amb el seu escrit, l'entitat denunciada aportava la següent documentació:

- Document en el que es descriu el funcionament de l'e-consulta exprés.
- Impressió de pantalla de programa de gestió E-cap en la que s'observa les dues vessants del citat programa de gestió E-cap (administrativa i clínica).

Fonaments de dret

1. D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. A partir del relat de fets que s'ha exposat a l'apartat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats que són objecte de la present resolució d'arxiu.

Tal com s'ha exposat, la persona denunciant es queixava de l'eventual accés a les seves dades de salut per part de personal no assistencial, en el si del procediment que aquesta entitat va seguir per donar resposta a una consulta que va adreçar al seu metge de capçalera a través del portal LMS.

El Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD), preveu al seu article 6 que el tractament de les dades personals només serà lícit si es compleix almenys una de les següents condicions:

- “a) el interesado dio su consentimiento para el tratamiento de sus datos personales para uno o varios fines específicos;*
- b) el tratamiento es necesario para la ejecución de un contrato en el que el interesado es parte o para la aplicación a petición de este de medidas precontractuales;*
- c) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento;*
- d) el tratamiento es necesario para proteger intereses vitales del interesado o de otra persona física;*
- e) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento;*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

f) el tratamiento es necesario para la satisfacción de intereses legítimos perseguidos por el responsable del tratamiento o por un tercero (...)

Pel que fa específicament al tractament de categories especials de dades, entre les quals s'encabeixen les dades relatives a la salut, l'article 9 de l'RGPD disposa el següent:

1. Quedan prohibidos el tratamiento de datos personales que revelen el origen étnico o racial, las opiniones políticas, las convicciones religiosas o filosóficas, o la afiliación sindical, y el tratamiento de datos genéticos, datos biométricos dirigidos a identificar de manera unívoca a una persona física, datos relativos a la salud o datos relativos a la vida sexual o la orientación sexual de una persona física.

2. El apartado 1 no será de aplicación cuando concurra una de las circunstancias siguientes: (...)

h) el tratamiento es necesario para fines de medicina preventiva o laboral, evaluación de la capacidad laboral del trabajador, diagnóstico médico, prestación de asistencia o tratamiento de tipo sanitario o social, o gestión de los sistemas y servicios de asistencia sanitaria y social, sobre la base del Derecho de la Unión o de los Estados miembros o en virtud de un contrato con un profesional sanitario y sin perjuicio de las condiciones y garantías contempladas en el apartado 3. (...)

Per la seva banda, la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD, disposa al seu article 9, relatiu el tractament de categories especials de dades, el següent:

“Els tractaments de dades que preveuen les lletres g), h) i i) de l'article 9.2 del Reglament (UE) 2016/679 fonamentats en el dret espanyol han d'estar emparats en una norma amb rang de llei, que pot establir requisits addicionals relatius a la seva seguretat i confidencialitat.

En particular, aquesta norma pot emparar el tractament de dades en l'àmbit de la salut quan així ho exigeixi la gestió dels sistemes i els serveis d'assistència sanitària i social, pública i privada, o l'execució d'un contracte d'assegurança del qual l'afectat sigui part”.

En el cas que aquí ens ocupa, cal també invocar la legislació sanitària, que disposa el següent en relació amb els usos de la història clínica:

La Llei del Parlament de Catalunya 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, disposa que:

“1. La història clínica és un instrument destinat fonamentalment a ajudar a garantir una assistència adequada al pacient. A aquest efecte, els professionals assistencials del centre que estan implicats en el diagnòstic o el tractament del malalt han de tenir accés a la història clínica.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2. Cada centre ha d'establir el mecanisme que faci possible que, mentre es presta assistència a un pacient concret, els professionals que l'atenen puguin, en tot moment, tenir accés a la història clínica corresponent.

3.(...).

4. El personal que té cura de les tasques d'administració i gestió dels centres sanitaris pot accedir només a les dades de la història clínica relacionades amb les dites funcions.

5. (...).

6. Tot el personal que accedeix en ús de les seves competències a qualsevol classe de dades de la història clínica resta subjecte al deure de guardar-ne el secret”.

En termes similars es regulen els usos de la història clínica a la llei bàsica estatal -Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica-, que explicita el següent al seu article 16:

“1. La historia clínica es un instrumento destinado fundamentalmente a garantizar una asistencia adecuada al paciente. Los profesionales asistenciales del centro que realizan el diagnóstico o el tratamiento del paciente tienen acceso a la historia clínica de éste como instrumento fundamental para su adecuada asistencia.

2. Cada centro establecerá los métodos que posibiliten en todo momento el acceso a la historia clínica de cada paciente por los profesionales que le asisten.

3. (...)

4. El personal de administración y gestión de los centros sanitarios sólo puede acceder a los datos de la historia clínica relacionados con sus propias funciones.

5. (...).

6. El personal que accede a los datos de la historia clínica en el ejercicio de sus funciones queda sujeto al deber de secreto.

7. Las Comunidades Autónomas regularán el procedimiento para que quede constancia del acceso a la historia clínica y de su uso.

L'accés a les dades de la història clínica amb finalitats administratives per part de professionals no sanitaris, pot considerar-se necessari en la dinàmica del procés assistencial, atès el suport administratiu que aquesta precisa i que requereix en ocasions accedir al contingut total o parcial de les històries clíniques. Aquest eventual accés per part del personal administratiu o de gestió, però, només es podrà dur a terme en la mesura que aquest accés sigui necessari per a l'exercici de les seves funcions, tal com preveu expressament la normativa sanitària que s'ha transcrit més amunt. Així, en casos com el present, en què l'entitat ha de gestionar la informació necessària per tal de donar resposta a les consultes formulades a través de la plataforma de LMS, l'eventual tractament per part del personal administratiu de determinada informació -que pot contenir dades de salut- és del tot raonable, inclús necessària, sempre i quan aquest personal estigui autoritzat i el tractament respongui a les funcions que té encomanades; com tot apunta ha succeït en el cas aquí analitzat.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

En efecte, en relació amb el tractament de determinades dades relatives a l'aquí denunciant dut a terme pel personal administratiu i de gestió, el CST, en resposta al requeriment d'aquesta Autoritat, ha informat de les persones que haurien accedit a les dues consultes realitzades per la persona aquí denunciant a través de LMS -entre elles personal administratiu- indicant la justificació dels tractaments que s'haurien dut a terme, produint-se tots ells en el si del procediment endegat per l'entitat per tal de donar resposta a les citades consultes, i que s'haurien ajustat en tot moment a les funcions que cadascuna d'aquestes persones tenien encomanades. Pel que fa al concret tractament de dades que s'hauria dut a terme per personal administratiu en el si de la trucada telefònica que la persona denunciant afirma haver rebut per part d'aquest personal, el CST afirma no tenir constància de qui hauria efectuat aquesta trucada, ja que "el sistema de telefonia" no en permet tenir constància d'aquest extrem, però tot i això, l'entitat ha explicat detalladament les raons que, en cas d'haver-se produït, explicarien la dita trucada i que, com la resta de tractaments, aquest també s'hauria ajustat a les funcions que aquest personal té encomanades. A l'últim, no és sobrer evidenciar que, tal com ha informat el CST, el personal administratiu de l'entitat en cap moment té accés a dades clíniques dels pacients, dades que només serien accessibles a través de l'anomenada "vessant" clínica del programa e-CAP a la que únicament té accés el personal assistencial.

Aquesta Autoritat no disposa de cap indici que permeti posar en dubte les afirmacions fetes pel CST, pel que fa a la idoneïtat i necessitat del tractament de les dades de la persona denunciant dut a terme pel personal no assistencial, tractaments que, val a dir, es considerarien justificats amb la finalitat de tramitar les consultes efectuades a través de LMS.

És per tot l'anterior que aquesta Autoritat estima que, ateses les circumstàncies del cas que s'han explicat més amunt, el tractament de les dades de la persona aquí denunciant per part de personal de gestió no assistencial del CST no vulnera la normativa de protecció de dades, en tant que es va produir en exercici de les seves funcions, respectant-se així el que disposa la normativa de protecció de dades, en consonància amb el que el que preveu la normativa sanitària.

3. De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2n, i atès que durant les actuacions dutes a terme en el marc de la informació prèvia no s'ha acreditat, en relació als fets que s'han abordat en aquesta resolució, cap fet que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades, escau acordar el seu arxiu.

Per tant, resolc:

1. Arxivar les actuacions d'informació prèvia número IP 200/2020, relatives al Consorci Sanitari de Terrassa
2. Notificar aquesta resolució al Consorci Sanitari de Terrassa i a la persona denunciant.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

3. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les persones interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les persones interessades poden] interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,